

Gents
Milieu
Front

Frontaal

Zomer
2025

**Meerkoeten en
wijnruiten**

**Culinair afval
bestaat niet**

**Een drinkbare
Schelde**

6 the Loop

10 kasteeldomein Ter Beken

Gent en omstreken

06 dossier
The Loop
in de knoop

09 ontmoet
Wim van Bicyclair

10 ontdek
Kasteeldomein
Ter Beken

13 roots
Sophie uit de VS

14 meer koet, minder afval

22 de drinkbare Schelde

Milieu inzichten

14 ontdek
Meer koet,
minder afval

17 stadsnatuur
Wijnruit

18 expert
An Cliquet

22 hot topic
De drinkbare
Schelde: op stap
met Li An

25 column
Lisa's gedacht

26 voortaan
Gentse zomerse
rommelmarkten

28 DING museum Gent

34 vrijwilliger Thijs

Front van goodwill

28 MAW
DING museum
Gent: echt circulair?

31 GMF-boekenclub
De natuur van
onze steden

32 GTB
Bezoek aan
Plaza Verde

34 vrijwilliger
Thijs De Jonghe

35 Jules

36 kalender

38 volg ons

39 over ons

Wildspraak #2

Ik ben de Lieve. En eindelijk kan ik mijn zeg eens doen.

Eeuwenlang stroomde ik stil door de stad. Mensen wandelen langs mij, varen op mij, maken foto's van mijn glans in het Prinsenhof. Maar ik was vooral decor. Mooi en tegelijk ongezien. Stil en zeker ongehoord. Tot Waterland echt naar mij begon te luisteren. Ze hingen sensoren in mijn water, lazen mijn temperatuur, mijn stroom, mijn ademhaling. Ze vertaalden die data in verhalen. Zo kreeg ik een stem. En kon ik vertellen wat ik voel.

Al die apparatuur in mij is ondertussen weg, maar je kan nog steeds naar me 'luisteren'. Als je een fuut in mij ziet duiken, weet dan: ik leef. Er zit vis in mij, leven onder mijn huid. En als ik een modderkruiper tegenkom - zoals in het voorjaar van 2024 - dan weet ik: het gaat best goed met mij.

Ik ben wel opgelucht dat ik word gehoord. Dat jullie me zien. Misschien gooi je nu minder snel iets in mijn water. Want ik ben geen vuilbak, ik ben een leefwereld. Ik ben de Lieve. En ik ben blij dat ik rustig water mag zijn in de stad. Stromend, levend, aanwezig. Dank je wel dat je probeert te luisteren.

Lieve
(geclaimd door Lievegem, maar azo lief in Gent)

23.000

Op zo veel woningen in Gent staat geen domicilieadres, dus in theorie woont er... niemand. Airbnb, tweede verblijven, ongeregistreerde studentenkoten, we weten het niet. Dit cijfer roept op tot reflectie in tijden dat nieuwbouw in het luxesegment niet snel genoeg kan gaan en tegelijk de woningnood voor de lage-inkomensgroep het hoogst is. Ter vergelijking: er zijn 123.000 huishoudens in Gent.

Breng warm water naar Gent

Gulzig MilieuFront lonkt naar de wereld

Ga je deze zomer op vakantie naar Aalst, Bulgarije of China? Waar je ook heen trekt, breng wat inspiratie voor Gent mee! Hier aan de samenvloeiing van Leie en Schelde hoeven we niet telkens opnieuw het warm water uit te vinden. Zie je deze zomer buiten Gent iets waardevols, vernieuwends of gewoon leuks voor milieu of klimaat: stuur het ons door. GMF verspreidt het hier lokaal graag verder!

Laat maar komen via warmwater@gentsmilieufont.be of een berichtje via Facebook of Insta.

Natuurweefselplanning Bloemekenswijk

Naar een fleurige, gezonde wijk vol stadsnatuur!

In de Bloemekenswijk klinkt de roep om meer natuur luid. Binnen het project 'Natuurweefselplanning Bloemekenswijk' onderzoekt GMF samen met een bonte verzameling bewoners en organisaties hoe we meer en betere natuur kunnen realiseren. Eerst bekijken we grondig wat er al aanwezig is in onze wijk. We organiseren verschillende activiteiten om de natuur helder in beeld te krijgen, en hoe ze verbonden is met de inwoners van de wijk. Gebaseerd op die analyse gaan we doelgericht interventies uitvoeren om de bestaande natuur te ondersteunen en uit te breiden. Het doel is om een beleid uit te stippelen waarmee de wijk uitgroeit tot een gezonde wijk vol weelderige stadsnatuur. Hierin staat een nieuwe samenwerking tussen de Stad en haar inwoners centraal.

Heb je een idee rond stadsnatuur in de Bloemekenswijk? Stuur dan zeker een mailtje naar natuurweefselplanning@gentsmilieufont.be!

'Lief stadsbestuur, geen gemaar: geef Gent een stadsboulevard'

Big Jump wordt Zalige Zwemdagen

Een grote sprong naar zalig zwemmen

Wie naar Spinvis luistert weet dat Erik geen mening heeft. Hij wil alleen maar zwemmen. En dat wil GMF ook: openluchtzwemmen in de prachtige waterlopen die Gent rijk is! Na vele jaren Big Jump schakelen we met Waterland en Stad Gent een versnelling hoger door openluchtzwemmen een heel weekend te testen aan Portus Ganda. Exit Big Jump in Gent, enter Zalige Zwemdagen! Zowel op vlak van waterkwaliteit als op dat van zwemcultuur zal er nog veel water door de Schelde en Leie moeten vloeien, maar met dit evenement zetten we de ambities van Gent alvast op scherp. Vorig jaar gaf Waterland reeds een duwtje in de rug van o.a. Antwerpen en Kortrijk met heel wat zwemlustigen. Laat ons ook van de editie in Gent een geslaagd voorsmaakje maken voor een aantal vaste zwemzones in 2026. Dat de Gentse Spinvissen zalig zwemmen kunnen!

Zin om te helpen? Kom op zaterdag 12 en zondag 13 juli een handje toesteken met de opbouw of de ontvangst van bezoekers. Alle info bij frederic@gentsmilieufont.be

Dat vroegen de juniors van GMF eerder al in hun nieuwjaarsbrief gericht aan de stad. Om hun eis kracht bij te zetten maakten de GMF-seniors de webstek www.stadsboulevard.be aan. Daar zullen we argumenten verzamelen waarom onze R40 een upgrade verdient. Alle generaties in de ban van de Ring! - Frontaal, winter 2024

Nieuw en uniek: een GMF-shirt!

Dé modehype van zomer 2025!

'Zeg GMF, ik wil jullie dragen', krijgen wij al jaren te horen. 'Hebben jullie geen merch, zoals Rammstein of Pommeliën Thijs?' Altijd moesten we die fans teleurstellen, maar nu niet meer! *Voici* een frisse, hippe t-shirt gemaakt voor GMF-fans. Ontworpen door de jonge Gentse creativo Skeerleef, goedgekeurd door een team van GMF-youngsters. Uniseks, duurzaam en lokaal gemaakt, en voor 20 euro is-ie van u. We verdienen er zelf niks op, we vragen alleen dat je hem stijlvol draagt, altijd en overal.

Wil jij ook een uniek GMF-shirt, *limited edition*? Bestel hem vóór 25/6 op gentsmilieufont.be/shirt!

The LOOP in de knoep

Komt het nog goed met die bruisende stadswijk?

Rond Flanders Expo en Ikea is er de voorbije jaren flink wat nieuwbouw bijgekomen. Maar een bruisende, vlot bereikbare en klimaatrobuuste stationswijk is er voorlopig niet te bekennen — nochtans is dat precies wat Stad en projectontwikkelaars al een hele tijd beloven. Het nieuwe RUP moet klaar zijn in 2028, is dat niet rijkelijk laat?

txt_pix_Toby Lauwerier

Veertig jaar geleden verrees Flanders Expo op het voormalige vliegveld van Sint-Denijs. De E40 kreeg een extra afrit en er kwamen gigantische parkeerterreinen, want wie zou er met het openbaar vervoer naar daar komen?

Moet er nog visie zijn

Tot begin deze eeuw bleven de gronden rondom het beursterrein braak liggen. Nadien nam de druk toe om het gebied verder te ontwikkelen en in 2007 kwam er een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP). In 2012 volgde een parkeermanagementsstudie, in 2015 een mobiliteitseffectenrapport en in 2021 een studie rond de mobiliteit in de zuidelijke rand van Gent, waar The Loop een belangrijk deel van uitmaakt. Anno 2025 werkt de Stad aan een toekomstvisie én een masterplan én een nieuwe mobiliteitsstudie, en dat alles moet dan weer leiden tot het nieuwe RUP.

Aan nota's, studies, visies, plannen en nog meer plannen geen gebrek. Maar wat dat alles nu precies heeft opgeleverd en nog zal opleveren blijft hoogst twijfelachtig. De

besluitvorming rond The Loop was vaak weinig transparant en de greep van winstbeluste projectontwikkelaars stevig. Een groot outletcenter kwam er onder druk van onder andere GMF gelukkig niet, maar dat is het enige goede nieuws.

'Aan nota's, studies, visies, plannen en nog meer plannen geen gebrek'

Wie bedenkt zoiets?

Niemand lijkt tevreden; niet in het minst op mobiliteitsvlak is het grote ellende. Fietsers en voetgangers voelen zich reddeloos verloren, openbaar vervoer naar en op The Loop is beperkt of onbestaande. Op dagen dat er iets te doen is in

Flanders Expo staan de parkings troosteloos eivol, op andere momenten blinken ze uit in al even troosteloze nuttelosheid. En de onliggende bedrijven? Die doen hun beklag over het naar eigen zeggen stugge

Gentse parkeerbeleid.

Al in 2008 blogde de Gentse Fietsersbond over de absurde toestanden, onmogelijke fietspaden en onleesbare en onveilige routes op The Loop. Tientallen Fietsbult-artikels later is de toestand in 2025 al iets rooskleuriger, maar van een doorgedreven fietsbeleid en duidelijke keuzes is geen sprake. Wie bedenkt zoiets, blijft het overheersende gevoel.

Non-nieuws

We kunnen voortaan veiliger naar The Loop, want er zijn nieuwe, overzichtelijke wegwijzers voor fietsers. Het stond er écht, in de lokale Gentse pers begin april. Non-nieuws is het, dat enkel het gebrek aan wezenlijke veranderingen

'Hoe kan een bos aan een stadswijk van de toekomst nu gevaarlijk zijn?'

gen verhult.

Twee jaar geleden pakte Sogent uit met een nieuw fietspad tussen de Ringvaart en de Raymond de Larochelaan. Ook dat was non-nieuws: het was geen nieuw fietspad. Het bestaande pad werd ingenomen door een nieuw kantoorgebouw en moest verlegd worden. Twee jaar later moeten fietsers op het einde van het traject slalommen tussen overdreven veel rode paaltjes want het fietspad stopt abrupt. Verderop is er wel opnieuw plaats voor fietsers én er is zelfs een voetpad.

Nog eens enkele tientallen meters verder stopt het voetpad en verandert het fietspad plots van kleur. Net naast het pad waarschuwen minstens drie verschillende bordjes in dwingende bewoordingen - gevaar! - dat het streng verboden is om het bos te betreden. Hoe kan een bos aan een stadswijk van de toekomst nu gevaarlijk zijn?

Eén duurzaam gebouw maakt de lente niet

En zo kan je in alle hoeken en kanten van The Loop de wenkbrauwen fronsen. Akkoord, enkele van de kantoorgebouwen hebben architecturale kwaliteit, ze zijn klimaatneutraal en een ballenbad in de inkomhal is goed voor de hipheidsfactor. Maar daarom maken ze nog geen deel uit van een bruisende nieuwe wijk.

Eén van de bedrijvencentra pakt op haar website uit met wekelijkse sportessies. Op

'Het woonproject Bloei blaast binnenkort hopelijk wat leven in The Loop'

de foto's zie je dat die doorgaan tussen de auto's op de betonvloer van een halfoverdekte garage. Er is nauwelijks kwaliteitsvol groen op The Loop - zelfs geen grasveldje - en er zijn geen leuke wandelpaadjes. Het beeld van groepjes kantoorvolk die 's middags plomp-

verloren dwars over de immense parkings langs de Pégoudlaan richting Ikea struinen is allesbehalve bruisend. Op het huidige RUP staan maar twee lapjes groen en de Ringvaart diepblauw inkleuren als zone voor water is wel heel creatief.

En nu?

In september heropent een gerenoveerde fiets- en voetwagentunnel onder de Blériotlaan, mét fietshellingen - een stapje in de goede richting. Het woonproject Bloei rondom een grote wadi blaast

binnenkort hopelijk wat leven in The Loop, al moest er wel een stuk Vossenbos voor sneuvelen. Na decennialang plannen wordt het in 2028 af te kloppen RUP het plan van de laatste kans. Verdwijnt de afrit van de E40, maakt ook de tram een loop, komt er ruimte voor stadslandbouw op de parking en voor sportterreinen op het dak van Flanders Expo? Het zijn wilde ideeën, maar enkel met zo'n ideeën kan The Loop eindelijk uitgroeien tot de duurzame stadswijk die Gent beloofd werd.

1.000 SOORTENDAG

in de Gentbrugse Meersen

Klaar voor een unieke 24-uurs natuurmarathon?

- Vind en registreer zo veel mogelijk dier- en plantensoorten. Halen we de 1000?
- Ga mee op één van de 13 wandelingen en maak kennis met tal van leuke soorten

Vrijdag 20 juni 18.00 uur
tot **Zaterdag 21 juni 18.00 uur.**
Vanuit de **Klimaatloods** van **Natuurpunt** Weverbosdreef 1, 9050 Gentbrugge

Info en inschrijven (wandelingen)
www.natuurpuntregioent.be
of scan de QR-code

Natuurpunt
Regio Gent

tintelij

DE ECOLOGISCHE VERFWINKEL

In onze winkel en webshop kan je terecht voor gezonde verf en duurzaam schildersmateriaal.

DE DUURZAME AANNEMER

Je gevel of interieur oprfrissen? Tintelij staat in voor jouw schilder-, kalei-, timmer- en pleisterwerken.

DE MODULAIRE MEUBELMAKER

Sinds eind 2023 maken we ook modulaire meubels op maat, ontworpen om die extra frisse toets in jouw ruimte te creëren.

info@tintelij.be • 09 219 09 60 • Adolf Baeyensstraat 216, 9040 Gent

www.tintelij.com www.timobast.com

Wim — 'Waarom heeft nog niemand anders dit bedacht?'

In deze rubriek laten we iemand aan het woord die zich rechtstreeks of onrechtstreeks inzet voor een duurzamer Gent. Deze keer aan de beurt: Wim Hellebaut.

'Samen met Jeremie De Cocqueau is Wim de draaiende kracht achter vzw Bicyclair. Ze gaan bij de Gentse horeca langs om met de bakfiets keukenafval op te halen. 'Bij ons wordt het dan weer verzameld om biogas van te maken. Het concept is zo evident dat je je afvraagt: waarom heeft nog niemand anders dit bedacht?'

'Ik ben best ambitieus ingesteld. Tijdens mijn vrijwilligerswerk bij Let's Save Food wou ik Gentse sterrenchefs laten koken met gereed voedsel. Het was Olly Ceulenaere van restaurant Publiek die enthousiast reageerde: kom maar af! En jullie bakfietsen kunnen ons ook helpen met het afvoeren van ons keukenafval.'

'Hetzelfde enthousiasme voel ik ook bij andere klanten en onze koeriers van Groep INTRO. Daarom ben ik echt zot van Gent, overall is er bereidheid voor gelijkwaardige, groene initiatieven. Onze klanten zijn dan ook super content dat ze niet moeten meedoen aan het verbruiken van fossiele brandstoffen en flexibeler kunnen omgaan met hun keukenafval. Daarnaast draaien ze mee in een sociaal, circulair en duurzaam systeem. Waarden die voor mij belangrijk zijn.'

'We zijn gestart met een vijftal klanten, maar na een jaar en een paar maanden zitten we nu aan een 70-tal. Het gaat dus ontzettend hard. Dat is ook het leuke aan Bicyclair, we blijven zoeken naar een nog betere en duurzamere werking. Het is een onfeilbare formule: mensen zullen blijven eten en er zal altijd energie nodig zijn. We kijken dan ook voorzichtig uit om Bicyclair (de komende jaren) in andere steden te zien!

txt_Otto Oosterlynck pix_GMF

AardigAards

rond Kasteel Ter Beken

'Op bezoek bij Fleur-Couleur, Weder en Brugboer Bart - drie projecten onder één dak'

Aan de rand van Mariakerke, in de tuin van Kasteel Ter Beken, bloeit een bijzondere samenwerking. Drie projecten vinden er elkaar onder de noemer AardigAards: Fleur-Couleur (bloemenzaadteelt), Weder (zelfplukbloementuin) en Brugboer Bart (verbinding tussen boer.in en burger).

txt_Axelle Lebbe pix_Tini Cleemput

Agro-ecologische werking, gemeenschapswerking en zorg staan in elk van hun projecten voorop. Hier wordt landbouw ingezet als middel om mensen te verbinden, te inspireren en te laten creëren. Een gesprek met de bezielers.

Hoe is jullie project ontstaan?

Merel: We leerden elkaar kennen via de opleiding biologische en biodynamische landbouw bij Landwijzer, waar Bart en ik samen in de klas zaten en waar Lies werkt. Daarna werkte ik ook bij Lies. We ontdekten deze plaats en we hebben een dossier geschreven en ingediend om samen iets op te bouwen, hier in het park Ter Beken.

Bart: We wilden elk ons eigen accent leggen, maar tegelijk krachten bundelen rond zorg voor mens, plant en bodem.

Jullie projecten lijken sterk met elkaar verweven. Hebben jullie ook een gemeenschappelijke missie?

Bart: We delen zeker een gemeenschappelijke visie, vooral

op het vlak van agro-ecologisch werken. We streven ernaar zo dicht mogelijk bij de natuur te blijven en verbinden landbouw met sociale doeleinden: het samenbrengen van mensen door middel van de natuur.

Merel: En daarbij is zorg voor alle betrokkenen essentieel. We zorgen niet alleen voor mensen, maar ook voor de dieren, de planten en de natuur zelf. Het is die holistische benadering die ons bindt.

'We delen een gemeenschappelijke visie op agro-ecologisch werken'

Lies: Er is daarnaast ook heel wat kruisbestuiving tussen de projecten. We versterken elkaar onder meer doordat we elk een eigen netwerk hebben met eigen invalshoeken. Die diversiteit in onze benaderingen creëert een sterke wisselwerking: we brengen verschillende groepen samen en kunnen elkaar inspireren om onze boodschap breder en dieper te verspreiden.

Naast die gedeelde visie, heeft ieder project ook een eigen focus en verhaal. Lies, jij bent pionier in het telen van biologische bloemenzaden. Hoe ben je zo in de wereld van de zaadteelt terechtgekomen?

Lies: Het begon eigenlijk met mijn passie voor bloemen. Ik startte tien jaar geleden met Fleur-Couleur, een snijbloemenbedrijf. Al snel merkte ik dat er weinig tot geen aanbod was van biologische bloemenzaden in België en ook in het buitenland vond ik meermaals niet meteen

de gewenste zaden. Dat gaf me de kans om zelf zaadteelt te verkennen. Vijf jaar geleden ben ik begonnen met het vermarkten van die zaden, via vzw Vitale Rassen. Samen met andere telers spreken we af wie welke soorten bloemen-, groenten- en kruidenzaden teelt. Het voelt goed om onderdeel te zijn van een bredere beweging die ook andere telers helpt.

Merel, jij werkt ook met bloemen, maar vanuit een andere invalshoek. Met Weder leg jij de focus op het samenbrengen van mensen door zelfpluk van bloemen. Wat maakt deze werkwijze bij Weder zo bijzonder voor jullie?

Merel: Wij werken via de principes van een Community Shared Agriculture (CSA) systeem, waarbij consumenten een abonnement nemen en zo de boer.in ondersteunen in ruil voor een

als schaarste. Het mooie aan dit model is de transparantie. Als er een slechte oogst is, is dat duidelijk en bespreekbaar. We creëren hier niet alleen bloemen, maar ook verbinding en respect voor het ritme van de natuur. De boerderij wordt gedragen door een community van deelnemers en ook kunstenaars. We bieden hier een residentie aan waar een kunstenaar een seizoen kan vertoeven op de boerderij.

'Als Brugboer wil ik de kloof overbruggen tussen de landbouw en de samenleving'

deel van de oogst. Dit biedt de boer.in een stabiel inkomen en biedt de deelnemers lokale en verse bloemen. Via deze principes werken we nauw samen met onze plukkers. Ze kopen een wekelijks of tweewekelijks abonnement en delen in de oogst, zowel in tijden van overvloed

Jullie werken allen met de natuur en de gemeenschap. Bart, jij richt je specifiek op het verbinden van mensen. Hoe sla jij de brug tussen boer.in en burger?

Bart: Als Brugboer wil ik de kloof overbruggen tussen de landbouw en de samenleving. Ik

werk met jongeren, buurtbewoners en vrijwilligers in de tuin. Ook mensen met een kwetsbaarheid vinden hun weg naar onze plek. Het werk zelf hoeft niet complex te zijn, meestal zijn we aan het zaaien, planten, wieden of oogsten. Daarbij gaat het niet alleen om het werk op het land, maar ook om het ontmoeten en samen bezig zijn. Voor mij lag de focus op landbouw als verbinding. Met Brugboer begeleid ik jongeren en buurtbewoners in de moestuin, op een manier die tegelijk helend en zinvol is.

Wie een kijkje wil gaan nemen, de handen uit de mouwen wil steken of gewoon eens de hang-buikzwijntjes Zaklien en Zeetje wil aaien is altijd welkom! Alle info lees je op:

> fleur-couleur.be

> weder.be

> instagram.com/brugboerbart

> aardigaards.be

**GROENDAKEN
DAKTUINEN &
GROENGEVELS**

OOK VOOR
DOE-HET-ZELVERS

CANOPY

+32 (0)9 247 48 49
info@canopy-greenroofs.be
www.canopy-greenroofs.be

@ohne.gent www.ohne.be

Bij OHNE shop je biologisch, lokaal én verpakkingsvrij.

**PAK UIT
ZONDER VERPAKKING**

OHNE
Natuurlijk onverpakt.

Steendam 68 &
K. Elisabethlaan 22,
9000 Gent

-10%

Deze advertentie geldt als KORTINGSBON van 10% bij OHNE Gent.

HOTA ERKENDE CV

**SAMEN BIO-ECOLOGISCH
BOUWEN MET HOUT**

**ZOEK JE EEN PARTNER VOOR JOUW
(VER)NIEUWBOUW OF TOTAALRENOVATIE?**

CONTACTEER ONS VIA:
WWW.HOTA.BE / CONTACT OF INFO@HOTA.BE

Sophie — 'De nadruk ligt hier op mensen met elkaar verbinden en hen gelijke kansen bieden'

Sophie Booth_37
roots_VS

Sophie woont met haar man en twee kindjes in Gent. Ze is afkomstig uit Maine, VS en woont al zeven jaar in België. 'Als ik met mijn bakfiets rijd, denkt iedereen dat ik een echte Gentenaar ben. Tot ik mijn mond open doe, dan zijn mensen een beetje benieuwd.'

De woning van Sophie is gezellig en warm, dat is zij ook. Ze vertelt over de wilde natuur in Maine, en over hoe het leven anders is in de Verenigde Staten. 'Fietsinfrastructuur is daar niet. Mijn ouders hebben vier auto's. Sinds ik in Gent woon, heb ik enkel nog een bakfiets.'

Wat haar verbaast is de duurzaamheid in België: 'De overheid maakt het gemakkelijker om duurzame keuzes te maken. De pilaren van duurzaamheid zijn hier belangrijk. In de VS gaat het om winst. Je moet eerst voor jezelf zorgen. In België zorgt de overheid voor ons. Zo kan ik ook voor anderen zorgen en voor de planeet.'

Ook de sociale verschillen zijn groot. Sophie benadrukt dat er in de VS geen sociaal vangnet is. 'Hier is het leven een beetje gemakkelijker. De nadruk ligt op mensen met elkaar verbinden en hen gelijke kansen bieden.' Ze staat versteld van de keuzes. 'Ik kan kiezen uit de beste school of arts en meer. Ik heb hier toegang tot alles.'

Sophie is kleuterjuf en beoefent haar job liever in België. 'Ik moest me vaak zorgen maken over *active shooters* op school. Hier kan ik dat loslaten. Ik weet dat mijn kinderen veilig naar school kunnen gaan en dat ik veilig mijn job kan uitvoeren. Zonder wapens.'

Of ze zal terugkeren naar Amerika? 'Voorlopig niet. Tegenwoordig is het een schande om Amerikaan te zijn. Het is confronterend als je eigen land je niet vertegenwoordigt.'

txt_pix_Hanne Van de Vaerd

Meer koet, minder afval

Een samenwerkingsverhaal op de Gentse waterlopen

Als je langs een waterloop passeert, kom je wel eens een meerkoet tegen: een vogel iets kleiner dan een eend en helemaal zwart met uitzondering van zijn witte bek en voorhoofdschild. In Gent dobberen er veel meerkoeten rond. Het inspireerde kunstenaar Jaron Vandevelde tot het bijzondere project *Meer koet, minder afval*. Jaron ontvangt Gents MilieuFront bewust op het dek van zijn woonboot aan de Oude Dokken.

txt_An Van Hemeldonck pix_Lda Bomm, Bieke Vanherrewege

Nesten uit afval

‘In het voorjaar heb ik – verspreid over heel Gent – zeven felgekleurde platformen in het water gelegd, waarop meerkoeten kunnen broeden. Die hebben immers de gewoonte om een nest drijvend op of nabij het water te maken en gebruiken daarbij alles wat ze tegenkomen. In een groene omgeving vinden ze gemakkelijk natuurlijke materialen, maar in de stad zijn ze helaas vaak aangewezen op afval. Bij het bouwen van hun nest vissen de meerkoeten zo het vuilnis uit het water.’

‘In de stad zijn meerkoeten helaas aangewezen op afval om hun nesten te maken’

Vuilnisophaling

Het verzamelen van afval is precies de kern van het project. Jaron wil niet alleen aantonen dat er te veel afval in het water ligt, maar ook dat meerkoeten op hun eigen manier kunnen bijdragen aan de verzameling ervan. ‘Na het broedseizoen haal ik het door de meerkoeten verzamelde afval uit de nesten.’ Er zullen dan na een succesvol broedsel letterlijk meer koeten in het water zijn én minder afval! Jaron wil zelf het opgehaalde vuilnis sorteren en recyclen, maar de eerste stap in het afvalverwerkingsproces zal dus door de meerkoeten gebeuren.

Kleurrijke broedplatformen

‘Het idee om samen te werken met de meerkoeten ontstond hier, op de woonboot. Ik zag vaak hoopjes afval in het water. Dat vond ik in de eerste plaats zonde, omdat het zich accumuleert tussen de boten. Toen ik merkte dat meerkoeten dit afval verzamelen omdat er geen ander nestmateriaal voorhanden is, kreeg mijn project vorm.’ Omdat de nesten wel kunstwerkjes lijken, vatte Jaron de platformen ook op als kunstwerken. ‘Ik koos een eenvoudige symboliek om de boodschap over te brengen: een vuilniswagen. Zitten de meerkoeten op het nest, dan zijn ze als het ware chauffeurs van IVAGO. De platformen zijn bovendien grotendeels gemaakt uit afval en gerecycleerde materialen. En ik gaf ze felle kleuren, zodat ze goed opvallen.’

Verloop

Hoe het project loopt? ‘Het succes hangt niet enkel van mij af, maar ook van de medewerking van de meerkoeten. Er liggen nu nog zes van de zeven broedplatformen in het water. (Nvdr. op de website vind je de precieze locaties.) Eentje lag op een plek waar te veel boten passeerden, waardoor de stabiliteit het begaf. Het was gelukkig niet bewoond. De meerkoeten gebruiken drie platformen actief. Aan de Reep zijn er al kuikentjes, terwijl aan het Vleeshuis volop gebroed wordt. En aan het Sluizeken bouwt een meerkoetkoppel nog aan hun nest.’ De platformen creëren vaak interactie met de omgeving. Zo werd er een verplaatst door een aannemer, die vond dat het niet bij een gerenoveerde gevel paste. Jaron blijft zeer goed op de hoogte, want hij gaat per fiets of per kajak geregeld langs.

Samenwerking

Het concept van meerkoeten als afvalverzamelaars, past in de kunstpraktijk van Jaron, die autonome vormgeving studeert aan het KASK: ‘Via mijn ontwerpen onderzoek ik hoe we kunnen samenwerken met dieren en zelfs planten. Eigenlijk zoek ik bewust naar alternatieve samenlevings- en

samenwerkingsvormen tussen mens en omgeving. Hierbij start ik met het observeren van specifiek gedrag – in dit geval de meerkoeten die nesten bouwen uit afval.’ In het verleden ontwikkelde Jaron ook al een sofa waaraan een kat mag krabben. ‘Het meerkoetenproject is niet enkel een kunst- of milieu-project. Het is een uitnodiging om met andere ogen te kijken naar de stad en haar bewoners – ook de niet-menselijke.’

‘Ik krijg vaak vragen en zelfs mails. Het project engageert mensen duidelijk’

Bewustwording

‘Het is mooi om te zien dat het project echt mensen engageert. Ik krijg veel vragen en geregeld zelfs mails. Ook zie ik dat er foto’s gemaakt worden van de platformen. Mensen zijn ermee bezig.’ Dat is exact wat Jaron wil, en dus is hij zeer tevreden. ‘Het project is in zijn opzet geslaagd. Mensen worden zich bewust van het feit dat er te veel afval in het water ligt én dat meerkoeten dit verzamelen. Bovendien kenden veel mensen de meerkoet niet, terwijl ze nu wel al de naam weten.’

‘Mensen worden zich bewust van het feit dat er te veel afval in het water ligt én dat meerkoeten dit verzamelen’

Toekomst

Of er een vervolg komt? De platformen zijn tot september vergund, maar Jaron hoopt daarna verder te doen. ‘Momenteel bekijk ik samen met experts hoe we de platformen een upgrade kunnen geven en duurzamer maken, want deze gaan maar één broedseizoen mee. Het was tenslotte een testfase. Verder ben ik afhankelijk van externe factoren zoals de vergunningen van de Vlaamse Waterweg en de kosten die het project met zich meebrengt. Het zou alleszins heel fijn zijn om volgend jaar opnieuw platformen te kunnen plaatsen.’ GMF supportert alvast mee.

Meer weten?
www.meerkoetminderafval.com

Jouw bio boodschappen:

- een eitje
- een peulschil
- a piece of cake

1500 bioproducten in één klik. Geen abonnement. Gratis geleverd. Da's écht easy-peasy!

De Wassende Maan

Biodynamische boerderij
Biopakket | Webshop | Bio-superette

Stadsplant Ambassade Wijnruit

In 2025 staat bij GMF de Wilde Stad centraal. Naast alle planten die mensen aanplanten en verzorgen zijn er talloze planten die zich zonder menselijke intentie vestigen, wilde planten dus. Deze spontane Gentenaars hebben inventieve manieren ontwikkeld om in onze stad te overleven. Dit jaar zal de stadsplantambassade hun verhalen brengen.

txt_Daniël Vernooy pix_Bieke Vanherrewege

De meeste planten staan gewoon met hun wortels in de aarde. Maar er zijn planten die genoeg nemen met een barst in een steen, of het poreuze cement van een voeg. Muurflora: planten die zich thuis voelen op onze muren. De verfijnde composities die deze muurbewoners op de Gentse muren realiseren zijn keer op keer verrassend en divers. De Romeinen brachten ons de muurbloem (*Erysimum cheiri*), nu te vinden bij de Achtervisserij. De halsbloem groeit op kaaimuren bij de Ajuinlei en vrijwel overal vinden we de muurleeuwenbek (*Cymbalaria muralis*) en de steenbrekersvaren (*Asplenium trichomanes*). De muurfijnstraal (*Erigeron kanvinskianus*) is ook een vaste waarde; nu vrolijk in bloei langs de Visserijvaart.

De muurflora wordt rijker; de lijst van typische muurplanten van de lage landen telde twee decennia terug nog maar 25 planten, terwijl er nu al 37 op staan. Een van de nieuwkomers is een Gentse specialiteit, de wijnruit (*Ruta graveolens*).

Wijnruit heeft groenblauwe, leerachtige bladeren, fraai in kleur en vorm. Ze smaakt bitter en bij kneuzing van het blad komt een onmiskenbare en intense geur vrij, door sommige gewaardeerd, maar door de meesten verafschuw. Linnaeus viel in dat tweede kamp; wat de plant op de soortnaam *graveolens* is komen te staan.

Haar oorsprong ligt in Zuid-Europa, op een beperkt aantal plaatsen aan de Middellandse Zee. Op zonnige,

kalkrijke en stenige kliffen komt ze van nature voor. Door zich in het hart van de menselijke cultuur te nestelen zoals bij ons in Gent, kwam ze ver buiten haar natuurlijk areaal terecht.

'In Gent leeft een bijzondere populatie wijnruit op de ruïnes van de oude Sint-Pietersabdij'

Wijnruit speelde een belangrijke rol in geneeskunde, religie, culinaire tradities en volksverhalen van vrijwel alle menselijke beschavingen die ontstaan zijn rond de Middellandse zee. Ze wordt vernoemd in de Bijbel, bij Hippocrates en bij Shakespeare. In de Oudheid stond ze in hoog aanzien, en vormde een belangrijk onderdeel van elke kruidentuin. Die centrale rol wordt doorgetrokken in het Christendom; de Engelse naam 'Herb of Grace' verwijst naar het gebruik om wijnwater met de bladeren te sprenkelen. Ook verjaagt wijnruit weerwolven en geneest het wonden veroorzaakt door de beet van een basilisk. Tot op de dag van vandaag wordt het in de Mediterrane keuken gebruikt, onder andere als smaakmaker in grappa.

In Gent leeft een bijzondere populatie wijnruit op de ruïnes van de oude St-Pietersabdij, lang de enige bestendige populatie van Vlaanderen. Wijnruit is bij ons geen algemene, maar een gestaag toenemende soort. Ze verwilderde wel vaker in onze steden, maar slaagde er tot voor kort maar moeilijk in zich te handhaven. Het veranderende klimaat lijkt daar nu verandering in te brengen.

Wat nu, Europese Natuurherstelwet?

In gesprek met prof. An Cliquet

Wat betekent de Natuurherstelwet voor Gent? We treffen professor (én GMF-lid!) An Cliquet in haar biodiverse tuin voor uitleg. 'De Natuurherstelwet is een absolute mijlpaal die de natuur een plaats in de samenleving geeft.'

txt_Remi Leroy pix_Andy Bruyninckx, Els Van Leeuwe

Wat is de Natuurherstelwet?

De Natuurherstelwet vult bestaande Europese wetgeving zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn en Kaderrichtlijn Water aan. Het feit dat dit een wet is met concrete herstel-doelen en deadlines biedt een betere juridische basis voor ecologisch herstel. De wet heeft verschillende doelstellingen voor natuurherstel: vorig jaar werd de wet net voor de Europese verkiezingen gestemd. De Natuurherstelwet is maar één deel van de Green Deal maar hij werd – omwille van de Europese verkiezingen-koorts – hevig aangevallen

Toename van groene ruimte en bomen

als boegbeeld van de vorige Commissie. Een afgezwakte versie heeft het toch op het nippertje gehaald dankzij de Oostenrijkse minister van Milieu: zij stemde, ondanks blijvende discussie, voor de Natuurherstelwet waardoor hij een meerderheid vond. Deze doorslaggevende stem had die van België kunnen zijn, maar de onenigheid in de Vlaamse regering belette ons land om voor te stemmen.

Afname van bestuivers omkeren

Onze biodiversiteit is in vrije val. Biedt deze wet de redding?

De biodiversiteit daalt omdat er vroeger vooral verplichtingen bestonden om versnipperde natuurgebieden te beschermen. Wat doorslaggevend is voor natuurherstel is echter ook wat er buiten de beschermde natuurgebieden gebeurt. De Natuurherstelwet trekt het blikveld daarom open en ver-

90% van de natuurlijke habitats herstellen

plicht ons om de natuur een plaats in de samenleving te geven. Niet alleen dient er meer gezonde en meer verbonden natuur te komen, we moeten er ook anders mee omgaan, omdat herstelde natuur zoveel voordelen heeft voor de menselijke gezondheid, voor adaptatie aan klimaatverandering enzovoort.

Critici zeggen dat dit tot wetsonzekerheid leidt: alles wat nu mag, kan morgen in de rechtszaal verboden worden.

Het is net omgekeerd! Onze natuur is als een zieke persoon voor wie elk stootje te veel is. Maken we de natuur sterk, dan is zij veerkrachtig. Externe stoten zoals vervuiling of de klimaatverandering kunnen dan beter worden opgevangen. Eenmaal we een gezonde natuur hebben is er opnieuw meer vrijheid en rechtszekerheid. Het nationale herstelplan zal ook duidelijk vastleggen waar en hoe de natuur zal hersteld worden, dus dat geeft ook meer zekerheid.

Er moet in Vlaanderen veel natuur hersteld worden en natuurgebieden moeten verbonden worden. Critici zeggen dat Vlaanderen is volgebouwd en eisen plek voor landbouw.

Juist omdat we dit land zo intensief gebruiken hebben wij en landbouwers nood aan een sterke natuur. Bodems in Europa zijn zo sterk gedegeerd dat herstel ook van belang is voor landbouw. Als ik één iets aan de Natuur-

herstelwet kon veranderen dan zou ik het vernatten van veengebieden in landbouwgebruik ambitieuzer aanpak-

25.000 km aan vrij stromende rivieren

'We blijven vastberaden want dat is onze plicht voor de komende generaties'

ken. Veen is grond waarin plantendeeltjes maar half verteerd zijn. Droogt de grond uit dan komt al die koolstof in de atmosfeer terecht. Als we daarentegen veengebieden nathouden wordt er enkel

An Cliquet

_Hoogleraar internationaal milieu- en biodiversiteitsrecht, UGent

_Al meer dan 20 jaar bezig met ecologisch herstelrecht, lid van de Society for Ecological Restoration

_Werkt mee aan biodiversiteitsplan dat de UGent-campusen moet vergroenen

LUXURY IS IN THE DETAILS

Biedt Graphius u als all-round drukwerkpartner een performante infrastructuur? Zeker. Werken we met state-of-the-art technologie? Absoluut! Maar wat ons écht uniek maakt, is de volledig geïntegreerde productiefLOW van ordervoorbereiding tot aflevering. Elk van onze 650 vakmensen haalt het maximum uit zijn of haar expertise waardoor uw drukwerk in één vloeiende beweging door ons proces wordt begeleid, met een naadloze samenwerking en communicatie.

Graphius, uw drukpartner voor magazines, catalogi, brochures en boeken.

GRAPHIUS

Graphius Group
Traktaatweg 8, B-9041 Gent
T +32 9 218 08 41
www.graphiusgroup.com

GENT • BRUSSEL • CHARLEROI • BREDA • PARIJS • LONDEN

meer koolstof opgeslagen. Daarbij creëer je meer buffer bij overstromingen en wordt het water bij lange droogte langer vastgehouden. Helaas zijn de kwantitatieve doelen voor het vernatten van veengebieden in de finale wettekst naar beneden gehaald.

Hoe zal de Natuurherstelwet Gent veranderen?

Vlaanderen moet tegen 1 september 2026 een herstelplan aan Europa voorleggen, waaronder een strategie om groene ruimte en boomkroonbedekking in steden tot een 'bevredigend niveau' te tillen. Om te beginnen is er een verbod op de netto achteruitgang van de totale nationale stedelijke groenoppervlakte en boomkroonbedekking. Vanaf 2031 is het verplicht om de totale oppervlakte aan stedelijke groene ruimte in heel Vlaanderen en de boomkroonbedekking in elke stad te doen stijgen. De Europese Commissie zal dit plan wetenschappelijk beoordelen en mogelijks aanbevelingen opleggen waar Vlaanderen naar moet luisteren.

'Onze natuur is als een zieke persoon voor wie elk stootje te veel is. Maken we de natuur sterk, dan is zij veerkrachtig'

Wat is een bevredigend niveau aan groene ruimte?

De 3+30+300-regel is één manier om op objectieve basis een bevredigend niveau vast te leggen. Vlaanderen zet hiermee in op drie punten: 3 zichtbare bomen vanuit elke woning en werkplek, 30%

boomkroonbedekking per wijk en toegang tot groen zoals een park op maximaal 300 meter.

Gezonde bossen en 3 miljard extra bomen

Welke stappen mogen we vóór 2031 al verwachten?

Er wordt heel wat gevraagd, zoals een doordacht herstelplan én maatregelen om verdere achteruitgang van de natuur en nettoverlies aan stadsgroen tegen te gaan. Tot 2031 legt men de focus vooral op de reeds bestaande beschermde natuurgebieden, de zogenaamde Natura 2000. Rondom Gent zijn bijvoorbeeld de Vinderhoutse bossen en de Damvallei beschermd. Ook hier worden tegen 2030 maatregelen verwacht om de natuur te herstellen, net als garanties dat die in een goede toestand zal blijven. De over-

eisen van de Natuurherstelwet dient stevig wetenschappelijk onderzoek te worden verricht als invulling van de wet.

De klimaatverandering bedreigt onze natuur. Wat als we daardoor ons doel niet halen?

De Natuurherstelwet heeft een clausule die stelt dat onvermijdelijke klimaatverandering een geldige reden kan zijn om de doelstellingen niet te halen. Men zal zich dus daarop kunnen beroepen. Maar dat wil niet zeggen dat overheden er zich zo makkelijk vanaf kunnen maken. Klimaatverandering is vaak niet de enige reden voor achteruitgang van natuur. Andere bedreigingen voor de natuur zullen wel moeten worden aangepakt. Dus klimaat als 'makkelijk excuus' gebruiken om niet aan de verplichtingen te voldoen zal niet worden aanvaard.

Toename van vlinders, vogels of natte bodem

Heb je hoop dat de Natuurherstelwet onze natuur redt?

Er is geen extra budget voorzien in het Vlaams regeerakkoord om de Natuurherstelwet uit te voeren, wat een gemiste kans is om te investeren in de toekomst. Maar we blijven vastberaden want dat is onze plicht voor de komende generaties.

Op weg: een drinkbare Schelde

Een tocht van bron naar monding

Hoop doet leven! Maar zonder water geen hoop. Dat heeft Li An Phoa goed begrepen: als 'stroomgebiedmobilisator' verbindt ze mensen met hun lokale rivier. Met haar stichting 'Drinkable Rivers' streeft ze naar een wereld met drinkbare rivieren. Dat doet ze door rivieren af te wandelen van bron tot monding. Deze lente stapte ze de hele Schelde af in 30 dagen. GMF mocht een dag aan haar zijde doorbrengen.

txt_Janne Delagrangre pix_Ine Desmet, Janne Delagrangre

Er is vandaag terecht veel aandacht voor voldoende en schoon zoet water als voorwaarde voor het leven. Waterland voert met Watermonsters een burgeronderzoek naar waterkwaliteit en de PFAS-vervuiling laat niemand onberoerd. Hoe dragen we met z'n allen zorg voor dat levensnoodzakelijke water rondom ons?

Als je het Li An vraagt: door drinkbare rivieren als kompas voor ogen te houden. Wat als we ons bij elk beleidsvoorstel, elke actie zouden afvragen: draagt dit bij tot een drinkbare rivier? In ons geval: een drinkbare Schelde? Volgens Li An Phoa zou dat kompas ons hele denkkader veranderen. Als een drinkbare Schelde opgenomen wordt in bestuursakkoorden, zou dat doorstromen naar elk beleidsdomein: van educatie over nieuwbouwwijken tot industrie en landbouw.

'Als een drinkbare Schelde opgenomen wordt in bestuursakkoorden, zou dat doorstromen naar elk beleidsdomein: van educatie over nieuwbouwwijken tot industrie en landbouw'

Rivierfamilie

Li An Phoa wandelt in het gezelschap van burgers, schoolkinderen, milieu-organisaties en lokale politici. Ze voert metingen uit, praat met beleidsmakers en logeert bij lokale inwoners. Zo geeft ze de aanzet voor de oprichting van een rivierfamilie, die beseft dat we afhankelijk zijn van iedereen bovenstrooms, en verantwoordelijk voor iedereen benedenstrooms. Dat is haar onder andere al gelukt met het stroomgebied van de Maas: sinds haar wandeling daar wordt jaarlijks een conferentie georganiseerd voor alle lokale politici en andere belanghebbenden, alle leden van de rivierfamilie. Zo werken ze toe naar hun gedeelde doel: een drinkbare Maas.

Ook voor de Schelde is zo'n initiatief urgent. Het Scheldegebied kampt met hoge concentraties PFAS door de vele industrie in het gebied. Verder wezen de metingen die Li An op het moment van schrijven al had uitgevoerd op hoge niveaus van E. coli in bepaalde delen van de Schelde. Overal worden nitraten en fosfaten gevonden, in mindere of meerdere mate,

afkomstig van de landbouw. De temperatuur ligt ook vaak te hoog: dat is nefast voor de vissen en het andere leven in de rivier.

Verstoord ecosysteem

Veel rivieren krijgen te maken met dezelfde verstoringen. Ten eerste hebben we veel groen rond rivieren weggehaald. Wortels van bomen zorgen voor een stevige oever, die zonder bomen gevoelig is voor erosie. Daarnaast vormen die wortels een habitat voor verschillende diersoorten.

Ten tweede zijn veel rivieren rechtgetrokken door de mens. Zo vloeit ons zoet water snel richting zee, in plaats van traag over ons landschap verdeeld te worden. Ter-

'Li An Phoa geeft de aanzet voor de oprichting van een rivierfamilie, die beseft dat we afhankelijk zijn van iedereen bovenstrooms, en verantwoordelijk voor iedereen benedenstrooms'

wij we dat zoet water net zo lang mogelijk in ons landschap moeten opvangen en vasthouden.

Ten derde komen er chemische stoffen van de industrie en landbouw in onze rivieren terecht. Het gaat om ontelbare stofjes, waarvan we de effecten niet altijd kennen. Li An pleit voor een omgekeerde redenering: een stof niet toelaten, tot bewezen is dat die niet schadelijk is. Nu wordt een stof pas verboden als aangetoond is dat die schadelijk is. Ondertussen komt die wel in onze rivieren terecht.

Ten vierde is er nog de temperatuurverstoring van het water. Li An vergelijkt het met koorts: zelfs een lichte stijging van onze lichaamstemperatuur zorgt er al voor dat we ons niet meer lekker voelen. Hetzelfde geldt voor rivieren.

Drinkbaar?

Waarom streven naar een drinkbare rivier? Als we uit onze rivie-

ren kunnen drinken, is een heel ecosysteem gezond en in balans. Generaties geleden waren bijna alle rivieren op aarde drinkbaar. Vandaag bijna geen enkele meer. Er zullen altijd uitzonderingen zijn, met bepaalde stukken rivier waarvan we niet kunnen drinken, omdat de concentratie ijzer er bijvoorbeeld te hoog is. Dan floreert daar misschien een andere diersoort die zo'n omgeving net nodig heeft om te overleven. Maar een drinkbare rivier is een goede indicator om na te streven als we een gezonde leefomgeving willen creëren.

'Een drinkbare rivier is een goede indicator om na te streven als we een gezonde leefomgeving willen creëren'

Startevenement

Tijd om de mouwen op te stropen, dus! Li An helpt ons na haar tocht alvast op weg: ze organiseert op 1 oktober in Gent een evenement voor alle 'rivierburgemeesters', milieu-organisaties zoals GMF, schepenen en burgerinitiatieven om zo tot een 'rivierintentie' te komen. Een verklaring die de basis legt voor onze rivierfamilie, om later concreter uit te werken. Zo scharen we ons allemaal achter hetzelfde doel: een drinkbare, gezonde Schelde. Daar zullen we uiteindelijk allemaal de vruchten van plukken.

De smaak te pakken? Li An schreef samen met haar partner, journalist Maarten van der Schaaf, het boek 'Drinkbare rivieren'. Op 1 oktober volgt het bestuursevenement in Gent om een rivierfamilie van de Schelde in het leven te roepen, meer info volgt!

Kriebelt het al? Teken nu Li An's petitie voor een drinkbare Schelde via de QR-code hierboven en lees alles over Li An's project op drinkablerivers.org!

Huisje, tuintje, droompje?

Een woning voor al je (plus)kinderen, een zorgunit of een tiny house? Wonen is voor iedereen anders, ons woonkrediet dus ook.

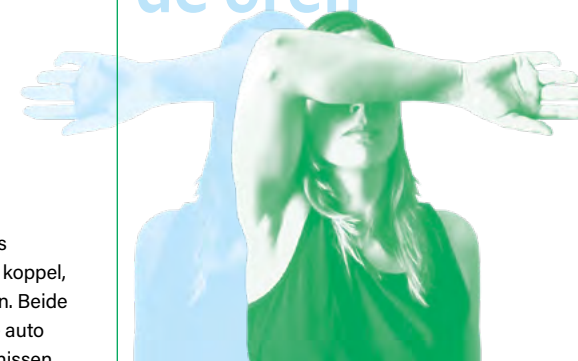

Kom praten over een woonkrediet dat persoonlijk, flexibel en duurzaam is.

verdriedubbel
je denken

Het groen achter de oren

Lezen jouw burens Frontaal?

Lisa Maréchal

Ik woon in een rijhuis. Zowel links als rechts van mij woont een getrouwd koppel, traditioneel, een vrouw met een man. Beide koppels zijn in het bezit van een grijze auto en een hond. Daar stoppen de gelijkenissen. Hoewel, beide koppels zijn ervan overtuigd dat ik groener ben dan Greta Thunberg.

Onlangs hadden de linkerburen via de camera aan hun voordeur gezien dat ik een auto aan het wassen was. Ik was nog maar net begonnen, of mevrouw verscheen al in de deuropening: 'Is die van u?' De gifgroene vijandigheid droop van haar stem. Wat ik hoorde was: 'Gaat gij hier nu ook een parkeerplaats inpakken?'

Ik reageerde met een kort knikje. De rest van mijn gezichtsspieren bleef onbewogen, maar vanbinnen deed ik jubelend een rondedansje. Ik werd overspoeld door een golf van vreugde om mijn nieuw verworven vrijheid - je kan erin slapen! - en was trots dat zij niets van die blijdschap had gezien. Voor haar is het hebben van een auto niet meer zo speciaal als dat voor mij is. Ik wilde niet dat ze iets merkte van mijn kinderlijk enthousiasme.

Ze nam een trek van haar sigaret en zette de ondervraging verder: 'Ik dacht dat gij zo'n groene waart?'

Ik keek haar ijskoud aan en knikte opnieuw. De ondervraging was gedaan. De buurvrouw trok zich terug in haar fort. Ik heb eigenlijk geen buurvrouw nodig om me te vertellen hoe hypocriet ik ben, maar ik waardeer haar rechtlijnigheid. Misschien verschillen we minder dan ik denk. Mijn auto rijdt weliswaar op elektriciteit, maar is van hetzelfde carrosserietype als de hare. Toen ze weg was, kon ik het niet laten om schalks te lachen naar de camera.

Zelf heb ik geen camera aan mijn voordeur, en voor een geveltuintje is het voetpad wettelijk te smal, maar boven mijn brievenbus hangt

een klein maar volgeboekt bijenhotel dat ik cadeau kreeg. De gaatjes vormen samen mijn huisnummer. Binnenkort maakt de lente de hotelgasten weer wakker.

Dat brengt me bij de buurman van rechts, die er ooit van overtuigd was dat ik bijen hield: 'Liza, komen die biekes van bij u?' Ze kwamen niet van bij mij, maar ik hou wel van zijn gedachtegang. Bijen houden, denkt hij, dat is echt iets voor mijn groene buurvrouw. Hij heeft het me tweemaal gevraagd, op verschillende momenten. Alsof hij mijn negatieve antwoord de eerste keer niet geloofde. Ik vrees dat hij me ook de tweede keer niet geloofde. Hij legde me uit dat hij al twee keer gestoken was, dat het pijn deed. Daarna viel het mij ook op. Er zoemden ook in mijn tuintje de laatste tijd opvallend veel vliegende insecten in een geel-zwart gestreept kostuum. En ze konden inderdaad venijnig steken, want het waren wespen. Langzaam begon het me te dagen. Ik had, dat bijenhotel aan de voordeur in gedachten, al twee keer koudweg tegen mijn buurman gelogen. En als ik al loog over een duidelijk zichtbaar bijenhotel, waarom zou ik dan geen stiekeme bijenkast hebben in mijn achtertuin? Er staat me nog wat uit te leggen, komende zomer. Als ik niet weg ben met mijn auto, naar een plek met meer bijen.

Voortaan

Voortaan kiezen voor een duurzame levensstijl vraagt om nieuwe gewoontes. We helpen je graag op weg met enkele huis-, tuin- en keukentips. Klein begonnen ...

Vind en vlooï in Gent

Gelukkig is er een alternatief: de rommelmarkt!

De vogels fluiten, de bloemen geuren... Zin om jezelf of je huis een frisse look te geven? Nieuwe spullen zijn duur, zelfs in de solden én bovendien belastend voor het milieu. Gelukkig is er een alternatief: de fancy fair!

Snuister langs kraampjes vol originele vondsten, vaak unieker én goedkoper dan massaproducten. Onderhandelen mag, als je fair blijft tenminste. Je draagt meteen je steentje bij aan de circulaire economie. Minder afval, meer creativiteit: hergebruik of pimp iets naar jouw smaak.

Ondertussen geniet je van de gezellige sfeer, steun je lokale verkopers of keuvel je met medespouderders. Shoppen wordt ineens ontspannen en

bewust. Of je nu alles plant of last minute beslist: er is altijd een marktje dichtbij. Geen zorgen bij slecht weer: er zijn tafelmommelmarkten, overdekte hallen of garageverkoppen. Overtuigd en goesting gekregen? Hier is wat inspiratie!

Ontdek een deelgemeente:
22/06 Sint-Kruis-Winkel
Vintage & antiek: 29/06 Sint-Pietersplein
In de week: woe 23/07 Sint-Pietersstation, vrij 15/08 museum Dr. Guislain
Solidariteit Zonder Grenzen: 9-10/08 Kettingstraat
Met feesten erbij: 17/08 Patershol en 30/08 Dok
Grootste van Gent: 23-24/08 Miljoenenkwartier
Oudste van Gent: 7/09 Prinsenhof

Ontdek meer Gentse rommelmarkten in het Stadsmagazine of op visit.gent.be/nl/agenda/rommelmarkt

txt_Eveline Deroo pix_Nadine Van Parijs, Sven De Schutter

Bouw zelf een bijenhotel

En laat het gezoem maar komen

Help wilde bijen en andere zoemende vriendjes een handje door een DIY-bijenhotel te bouwen! Met dit stappenplan - gebaseerd op het boek 'Gasten van bijenhotels' van Pieter Van Breugel - creëer je een fijne en geschikte nestplek.

Stap 1: Het nestblok

Starten doe je met een stevig stuk hout, bijvoorbeeld een oude balk. Boor er gangen in met verschillende diameters (van 3 tot 10 mm) en dieptes (van 10 tot 15 cm). Zorg dat de gangen glad zijn; splinters zijn schadelijk voor de fijne vleugels van de bijen!

Stap 2: Alternatieven voor hout

Naast hout kun je ook andere materialen gebruiken. Bundel bijvoorbeeld bamboe- of rietstengels. Ook merghoudende takken, zoals van vlier of braam, zijn geschikt.

Stap 3: De perfecte plek

Hang je bijenhotel op een zonnige, beschutte plek, uit de wind en regen. Richt de openingen naar het zuiden of zuidoosten. Zorg voor een voedselrijke omgeving met bloeiende planten in de buurt.

Do's

- Gebruik onbehandeld hout
- Varieer in de diameters van de gangen
- Maak het hotel goed vast, zodat het niet beweegt

Don'ts

- Gebruik geen geverfd of geïmpregneerd hout
- Boor geen te lange gangen (max. 15 cm)
- Plaats het hotel niet op een vochtige of donkere plek

Voilà, zo creëer je een gastvrij onderkomen voor solitaire bijen en draag je bij aan een gezonde natuur en biodiversiteit!

Google 'Gasten van bijenhotels Pieter Van Breugel'; de eerste hit is een link naar het boek boordevol tips en instructies!

txt_Thijs Michiels pix_Daniël Vernoooy

Zomerrolletjes

Verfrissend hapje, kruidige dipsaus

Onder het motto 'het moet niet altijd soep zijn': al het lekkerste van jouw moestuin, gerold in een frisse hap!

txt_pix_ProVeg

Voor de zomerrolletjes:

- 1 pak rijstvellen
- 2 handjes spinazie- of slablaadjes
- 2 handjes prinsessenbonen
- 2 wortelen, in reepjes
- 1 rode (chioggia) biet, in flinterdunne plakjes
- 2 zoete aardappelen

- 1 handje verse kruiden naar keuze (munt, basilicum, koriander)

Voor de sojadicpsaus:

- 4 el sojasaus
- 2 el limoensap
- 1 el sesamzaad
- 1 tl geraspte verse gember
- 1/2 tl bruine suiker

Bereiding

- Verhit de oven voor op 200° C. Schil de zoete aardappelen en snijd ze in frietjes. Wrijf in met olie en zout en bak in de oven
- Was en snijd ondertussen de overige groenten, en maak de sojadicpsaus. Kook de boontjes beetgaar
- Giet een bodempje warm water in een schaal. Neem een rijstvel en leg het 10-40 seconden te week in het water, tot het zacht wordt - maar niet zó zacht dat het te snel scheurt. Geen zorgen, na enkele pogingen heb je dat onder de knie
- Leg het rijstvel op een snijplank. Plaats op de onderste helft verse kruiden en enkele plakjes biet - laat aan de zijkenen wat vel vrij. Leg er nu de zoete aardappelfrietjes en de andere groenten op. Niet te veel, zodat je het geheel nog opgerold krijgt. Vouw de zijkenen van het rijstvel naar binnen en rol het pakketje op als een wrap
- Klaar: dippen en smullen maar!

Ontdek meer recepten op proveg.be

Maar wat betekent dat eigenlijk: circulair bouwen? En hoe ver kan je daarin gaan als je midden in een historische stad een nieuw stuk toekomst wil neerzetten? Tijdens een rondleiding op de werf werd duidelijk dat DING meer is dan een gebouw - het is een experiment, een zoektocht, en tegelijk een voorbeeld van wat vandaag al mogelijk is. Dit artikel neemt je mee achter de schermen van een gebouw dat niet alleen zijn binnenkant, maar ook zijn bouwproces wil laten spreken.

DING: gerecycleerde gevelsteen

Van stedelijk afval tot gevelsteen voor de nieuwe vleugel van het Design Museum Gent

'Een museum dat niet alleen design toont, maar het ook zelf is: dat is DING, de nieuwe vleugel van het Design Museum Gent. Achter de strakke lijnen en opvallende gevel zit een bouwproject dat inzet op duurzaamheid en lokale verankering. Blikvanger is de gevelsteen, deels vervaardigd uit afvalmateriaal - een circulaire innovatie in het straatbeeld.

txt_Veerle Vercrucyex pix_DING museum Gent

Circulair bouwen?

Circulair bouwen betekent dat je een gebouw zo ontwerpt en opbouwt dat het weinig nieuwe grondstoffen verbruikt, lang meegaat en later makkelijk aangepast of hergebruikt kan worden. Denk aan bouwen zoals met legoblokken: je maakt iets stevig, maar je kan het later ook weer uit elkaar halen en de onderdelen opnieuw gebruiken. Oude materialen krijgen een nieuw leven, en nieuwe materialen worden gekozen omdat ze weinig impact hebben op mens en planeet. Zo bouw je niet voor de afvalberg, maar voor de toekomst.

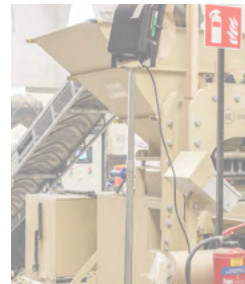
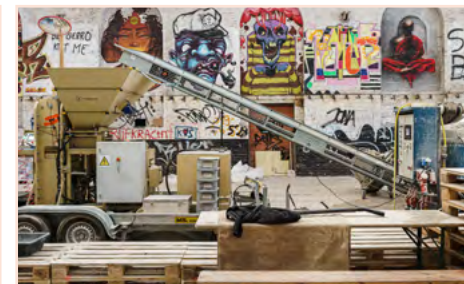
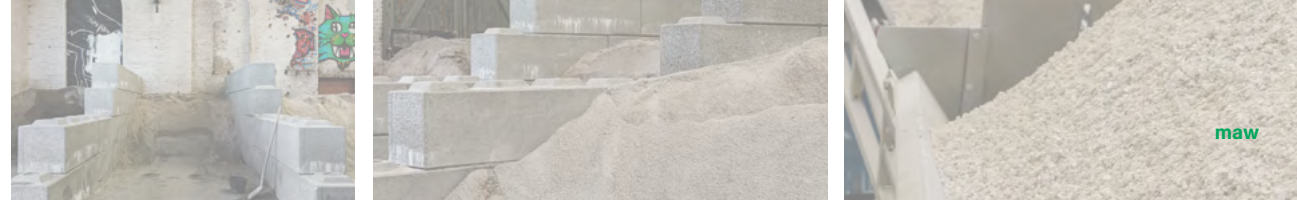
DING als praktijkvoorbeeld

De nieuwe vleugel van het Design Museum Gent - toepasselijk DING (Design In Gent) genoemd - is meer dan een architecturaal statement. Het gebouw wil ook tonen hoe circulair bouwen er in de praktijk kan uitzien. Zo worden

de gevelstenen gemaakt van bouw- en sloopafval. Verder bestaat de constructie grotendeels uit een massiefhoutbouw. Enkel op de ondergrondse bouwlaag zijn de fundering, de vloeren en de wanden opgebouwd uit beton. Hout is een natuurlijk en nagroeibaar materiaal en draagt bij tot een lagere CO₂-voetafdruk ten opzichte van een betonconstructie.

Tot slot linkt DING de bestaande panden van de museumsite aan elkaar. Ook binnenin gaat men dus slim om met ruimte en materialen.

'Met deze gevelsteen wil het museum een breed gesprek op gang brengen over circulair bouwen en lokale grondstoffen'

Gent Waste Brick for DING

Een van de meest opvallende circulaire toepassingen in DING is de Gent Waste Brick for DING, een innovatieve gevelsteen ontwikkeld door BC materials. Deze steen bestaat uit kalk en zand en verder uit 63% gerecycleerd stedelijk afval uit Gent, namelijk gebroken beton en vermalen constructieglas. In plaats van te worden gebakken, wordt de steen geperst en uitgehard via carbonatatie, een proces waarbij kalk reageert met CO₂ uit de lucht. Dit resulteert in een productie met een aanzienlijk lagere CO₂-uitstoot - ongeveer een derde van die van traditionele bakstenen. Bovendien werd de productie lokaal georganiseerd op de Arsenaalsite in Gent, op minder dan vijf kilometer van de bouwplaats, wat transportemissies minimaliseert.

De uitdagingen

Toch is volledig circulair bouwen vandaag nog niet vanzelfsprekend. In DING zie je dat er keuzes gemaakt worden om op een meer circulaire manier te bouwen, maar dat sommige materialen nog niet volledig circulair kunnen zijn. Zo bestaat de gevelsteen deels uit afvalmateriaal, maar wordt de steen gemetst met een bastaardkalkmortel. In dit soort mortel zit nog een klein percentage cement, een product dat een hoge

CO₂-uitstoot heeft en dat ook het hergebruik van metselwerk lastiger maakt. Het opvoegen gebeurt wel met een circulaire kalkmortel waar ook gebroken beton en vermalen glas in verwerkt zit.

'De steen bestaat uit kalk en zand en verder uit 63% gerecycleerd stedelijk bouwafval uit Gent'

Hoewel de constructie en de gevelsteen al grotendeels circulair zijn, werd er voor de isolatiematerialen nog niet gekozen voor biogebaseerde materialen. Men isoleerde met conventionele materialen, zoals PUR of rotswol.

DING toont dus niet alleen wat al mogelijk is, maar ook dat er vandaag nog veel obstakels zijn. Circulair bouwen blijft een zoektocht, stap voor stap. Het is zoeken naar een balans tussen innovatie, uitvoerbaarheid, timing en budget. Hoe dan ook, het is waardevol dat DING alvast een stap in de goede richting zet.

Tot slot

DING laat zien hoe gebouwen niet alleen kunst of design kunnen huisvesten, maar zelf een verhaal vertellen - over hoe we omgaan met grondstoffen, met energie, en met de toekomst. In tijden van klimaatverandering en uitputting van natuurlijke hulpbronnen is circulair bouwen geen luxe, maar een noodzaak. Elk gebouw dat slimmer omgaat met materialen, inspireert anderen om hetzelfde te doen. DING is geen eindpunt, maar een stap in de goede richting. En net zoals design mensen aan het denken zet, kan ook een gebouw dat doen.

Design Museum Gent opent eind 2026 zijn deuren. Ga zeker eens kijken en laat je inspireren door het museum en zijn vernieuwende vleugel!

Geef je carrière een duurzame wending.

Kies voor een micro-credential bij HOGENT. Flexibel, praktijkgericht en combineerbaar met een job en/of gezin.

Ontdek ook de bachelor milieu- en duurzaamheidsmanagement: hogent.be/milieu-en-duurzaamheidsmanagement

Duurzaamheidscoördinator.

- word expert in het strategisch aansturen van duurzaamheid in je organisatie
- minimaal 1 semester
- afstandsonderwijs of HOGENT campus Mercator (Gent)
- erkend door en ingericht met CIFAL Flanders, trainingscentrum van de Verenigde Naties
- wereldwijd erkend UNITAR-certificaat

hogent.be/duurzaamheidscoordinator

Ecologische duurzaamheid.

- leer de ecologische prestaties van je organisatie meten en verduurzamen
- minimaal 1 academiejaar
- afstandsonderwijs of HOGENT campus Mercator (Gent)

hogent.be/ecologische-duurzaamheid

YONK HO GENT

De natuur van onze steden

Cecil Konijnendijk bedacht de 3+30+300-regel voor een beter mentaal welzijn: zicht op 3 bomen, 30% bladerdek en binnen de 300 meter een wijkpark van minstens 1 ha groot. De Nederlands-Canadese ecologisch ingenieur en schrijfster, Nadina Galle, spreekt wereldwijd met mensen die technologische innovatie inzetten als een middel om de natuur in onze steden te herstellen.

txt_Lieve Mertens

Nadina Galle, 'De natuur van onze steden', 2024, Lannoo, 272 pagina's.

'Wat is de waarde van een boom?'

Bomen in de stad

In de stad hebben bomen niet de ideale omstandigheden. Vooral nieuw aangeplante bomen krijgen het moeilijk bij droogte. Een systeem van sensoren die de bodemvochtigheid meten verbetert de overlevingskansen. Nadina Galle spreekt over het Internet of Nature, waarin artificiële intelligentie helpt om de natuur te herstellen. Voor een goed beheer van het bomenbestand in een stad is in de eerste plaats een bomeninventaris nodig. De input voor die inventaris kan komen van satellietbeelden, maar ook van lidar-apparaten op auto's en rugzakken die de straatbomen in kaart brengen. Met de verzamelde data krijgen we inzicht in de volgende problemen.

Internet of Nature kan helpen bij het vroeg detecteren van natuurbranden, zelfs 's nachts. Beeldherkenning speelt ook een rol bij het voorkomen van natuurbranden, bijvoorbeeld door te bepalen welke gebieden voorrang moeten krijgen bij het beheren van de vegetatie.

Overstromingen

De beste bescherming tegen overstromingen zijn de natuurlijke oplossingen: rivieren verbreden en natuur herstellen. In stedelijk gebied moet water vertraagd worden afgevoerd om overstorten van riolen te voorkomen. Slimme afsluitkleppen kunnen worden opgezet op basis van het weerbericht en de waterstand.

Biodiversiteit

Het verlies aan biodiversiteit is niet makkelijk in kaart te brengen. Vrijwilligers spelen een rol bij het inventariseren en krijgen daarbij een betere relatie met de natuur.

Hitte-eilandeffect

Op snikhete dagen kreunen de steden onder het hitte-eilandeffect. In kansarme buurten is er doorgaans minder groen en lopen de temperaturen hoger op. Door de weersomstandigheden te meten op wijkniveau wordt duidelijk hoe groot deze temperatuurverschillen zijn.

Natuurbranden

Langdurige droogte kan aanleiding geven tot natuurbranden. Het

Technologie als hulpmiddel

Nadina Galle ziet technologische innovaties als middel om meer natuur in onze steden te krijgen, maar ook om een goede relatie met de natuur te hebben. Technologie mag echter niet het doel zijn.

Contacteer ons voor een professionele aanpak door gecertificeerde boomverzorgers.

spectrumboombeheer.be info@spectrumboombeheer.be 0495 18 49 05

- Snoeiwerken
- Vellingen
- Aanplanten en verplanten
- Boomtechnisch advies
- Ploffen voor o.m. bodemdrainage

Plaza Verde

Welkom bij de Geveltuinbrigade

Overall in Gent waar gevels aan de straat grenzen, zie je meer en meer geveltuintjes verschijnen. Je kunt die zelf aanleggen, maar het ook laten doen door onze helden van de Geveltuinbrigade!

txt_Joris Eschauzier pix_Joris Eschauzier, Geveltuinbrigade

Steffi is daarvan de coördinator. Ze leidt me rond door hun depot, ook wel 'Plaza Verde' genoemd. Op het ommuurde domeintje staan een wit-roze kastanje en een breed uitwaaierende blauwe regen in bloei.

Bakfietsen

Het depot hebben ze zelf gebouwd van hergebruikte materialen, waaronder een fraai halfroond stalraam. Binnen zie je tuingereedschap en elektrische bakfietsen met aanhangwagens. Tot 250 kilo kunnen die meenemen!

'Het is zo gegroeid vanaf ons heel bescheiden begin met een trappakfiets', vertelt ze. 'Nu leggen we veel geveltuinen aan, honderden per jaar. Dat zijn grote hoeveelheden aarde, puin en planten,

maar we blijven met de fiets gaan. Ecologischer, handiger in Gent, maar ook een opvallend vrolijk en positief beeld als daar zo'n groepje bakfietsen komt aanrijden.

We zijn heel blij met deze ruimte. In ons vorige depot moesten we de aanhangwagens afkoppelen en op hun kant naar binnen dragen omdat de deur te smal was.'

'Kijk naar het verschil tussen een straat met, en een straat zonder geveltuinen. Iedereen zou automatisch de straat met geveltuintjes inslaan!'

Ontstaan

In het lentezonnetje zitten we aan de picknicktafel van de brigadiers. Steffi vertelt: De Geveltuinbrigade (GTB) is ontstaan in 2017, uit een project dat GMF voor het burgerbudget had ingediend. Het was een van de winnende voorstellen en zo kwamen de eerste middelen beschikbaar voor het aanleggen van geveltuintjes om Gent sneller te vergroenen.

Nu zijn er naast een (halftijdse) coördinator ook vijf geveltuinbrigadiers die freelance werken, meestal één dag in de week. Daarnaast zijn er vrijwilligers, die kortere of langere tijd komen helpen.

In eerste instantie was de aanleg van de tuintjes gratis, namelijk betaald uit het burgerbudget. Later

sprong Stad Gent als opdrachtgever bij. De voorziene subsidies voldeden echter niet, zodat voor

'We zijn heel blij met deze ruimte. In ons vorige depot moesten we de aanhangwagens afkoppelen en op hun kant naar binnen dragen omdat de deur te smal was'

de gratis tuintjes als snel een lange wachtlijst ontstond.

Sindsdien kun je ook kiezen voor een betalend tuintje, niet via de Stad maar rechtstreeks bij de GTB. Daarvoor is er geen wachtlijst en zijn er voor de klant meer keuzemogelijkheden. Verder zijn er buurtprojecten, die weer uit andere potjes gesubsidieerd worden.

Ook zijn er scholen en bedrijven die opdrachten verstrekken en bestaat er zoiets als 'Planten met Buren', waarbij de burensamen aan het werk gaan, terwijl een geveltuinbrigadier begeleidt en materiaal verstrekt.

Kosten

Een standaard betaalde geveltuin van 60 x 30 centimeter kost 195 euro, inclusief btw. Voor langere tuinen is dat de prijs per strekde meter. Hiervoor krijg je, in je standaardgeveltuin, een klimplant met klimhulp (d.w.z. voorzieningen aan de gevel waartegen de plant klimmen kan) en twee vaste planten, inclusief aarde en afvoer van het puin. De opdrachtgever mag altijd helpen, graag zelfs.

Klimplanten

De GTB werkt met een lijst van voor de stad geschikte klimplanten. De vaste planten dienen vooral om de wortels van de klimplanten tegen direct zonlicht te beschermen.

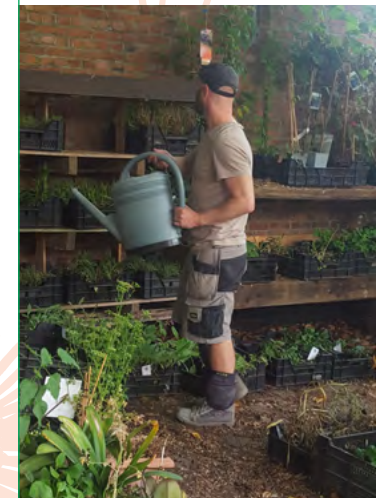
Naast de aanleg van de geveltuintjes biedt de GTB ook een onderhoudservice aan. Het voordeel is dat zij beschikt over ladders, snoeischaar, kennis van snoeien en mogelijkheden om afval af te voeren.

Eisen

Voor geveltuintjes geldt geen vergunnings- maar wel een meldingsplicht. Verder moet er altijd

'Nu leggen we veel geveltuinen aan, honderden per jaar'

1,20 meter trottoir overblijven naast het tuintje. Een ononderbroken rij tuintjes mag maximaal 10 meter lang zijn, waarna er weer 1,50 breedte voor het voetpad moet overschieten. Een geveltuin is bijna altijd smalletjes, maar verkrijgt je niet. Het plantvak is slechts de basis, de eigenlijke tuin zit tegen de gevel!

Tenslotte vraag ik Steffi wat ze het leukste vindt aan haar werk. 'Dat je eigenhandig het straatbeeld kunt vergroenen. Het contact met de collega's, die zijn allemaal superenthousiast over hun werk. Zij worden op hun beurt blij van alle tevreden klanten én het nieuwe stadsgroen.'

Kijk naar het verschil tussen een straat met, en een straat zonder geveltuinen. Iedereen zou automatisch de straat met geveltuintjes inslaan!

Dus beste lezers, help mee Gent groener te maken en laat een geveltuintje aanleggen. Ook huurders kunnen mee. Zelf aanleggen kan ook. En beschik je al over zo'n groen paradijsje, zeg het voort!

Thijs — 'Ons doel is om via kunst bomen in de kijker te zetten'

Een zwaar ski-ongeval in 2012 zorgde voor een keerpunt in het leven van Thijs. 'Ik werkte in de informatica en was in mijn vrije tijd al met rotsklimmen bezig. Tijdens mijn revalidatie ontstond het idee om in bomen te gaan klimmen.'

'Na mijn revalidatie heb ik een opleiding boomverzorging gevolgd. Er ging een fascinerende wereld voor mij open. De focus op het klimmen maakte al snel plaats voor een sterke interesse in de bomen zelf. Ik specialiseerde me verder en werk nu al ruim 12 jaar als boomverzorger. Het klimmen is bijzaak geworden. Dat is gewoon een manier om die boom te kunnen snoeien. Al zeg ik ook vaak tegen een klant dat snoeien niet nodig is.'

Je legt sterk de nadruk op ecologie. Waar komt die focus vandaan? — 'Ik heb tijdens mijn opleiding boomverzorger stage gelopen bij twee bedrijven in Vlaanderen en Nederland en ecologie zat er bij die bedrijven echt ingebakken. Voor mij is dat een logische insteek. Ik ben daar ook eerlijk in. Als mensen mij vragen om een boomstronk uit te frezen, adviseer ik om die gewoon te laten zitten. Die kan dan gaan rotten, er komen allerlei beestjes in, je moet niet met een machine afkomen... Maar ja, ik heb nog wel altijd een camionette op diesel. Al mijn gerief geraakt jammer genoeg niet in een bakfiets.'

Wat geeft jou voldoening? — 'Sommige klanten weten niet dat ik ecologisch werk. Die contacteren mij dan bijvoorbeeld met de vraag om een boom weg te doen en een andere sterk te snoeien. Door in gesprek te gaan lukt het dan soms om ze op andere gedachten te brengen. Die ene boom mag dan blijven en de andere hoeft dan niet gesnoeid te worden.. En dan planten we er nog een boom bij en heb ik gelukkig toch nog werk (lacht).

Het leuke aan Gent is wel dat veel mensen echt fan zijn van hun boom. Ze hebben dan één boom in hun kleine stadstuintje die ze echt graag zien. En die zijn

dan ook heel tevreden als die mooi gesnoeid is. Maar ook GMF geeft mij veel voldoening. Vorig jaar zat ik er wat door en dreigde ik tegen een burn-out aan te lopen. Het vrijwilligerswerk heeft mij er toen mee doorheen geholpen. Ik heb daar echt een stuk zingeving en voldoening uit kunnen halen.'

Wat doe jij bij GMF? — 'In 2021 was er een oproep van GMF om locaties voor toekomstbomen in te dienen. Ik heb toen redelijk wat voorstellen gedaan, waarop vanuit GMF de vraag kwam of ik bij de bomenwerkgroep wilde komen.

Ik ben nu vooral met kunst en bomen bezig. Ons doel is om via kunst bomen in de kijker te zetten. We geven aan een bestaande boom een verhaal en hopen zo dat die boom meer gezien en gewaardeerd wordt. De Muilenboom die vorig jaar op de Vlasmarkt werd ingehuldigd tijdens de Gentse Feesten is onze eerste realisatie. Dat was een groot succes. Bij de inhuldiging waren er ruim 500 mensen om de boom officieel in te muilen. Ook nu wordt er nog aardig wat afgemuild.'

Wat staat er nog op de planning? — 'Ik ben ook actief bij Wereldboom. Dat is een organisatie die mensen wil samenbrengen rond bomen. Van daaruit is het idee ontstaan om een dans- of etagelinde te planten in Gent.

We zijn nu met de bomenwerkgroep op zoek naar mogelijke locaties en subsidies. Momenteel mikken we op een plek nabij de stadshal. Zo'n etagelinde wordt in etages gesnoeid en als deze voldoende groot is wordt er een platform in de boom geplaatst waarop gedanst kan worden of een orkest speelt. We werken hiervoor samen met Sep Vermeersch, een bekend Gentse danser en organisator van evenementen die ook heel begaan is met duurzaamheid. Af en toe organiseer ik een fietstocht langs merkwaardige bomen in Gent voor alle GMF-vrijwilligers. Ik doe dat ook voor studenten van Syntra en Inverde, waar ik les geef in de opleiding boomverzorging. Ik vertel dan wat over de boom en zijn achtergrond en geschiedenis. We passeren dan ook bij deze witte moerbeï hier in het Kokerpark. Dat is een speciale boom die je niet zoveel tegenkomt. Maar ik weet niets over de achtergrond van deze boom of hoe oud hij is. Ik hoop stiekem dat iemand mij hier meer over kan vertellen.'

txt_Bert Barla pix_GMF

MEET Jules #34: JULES'-WATCH

IN DE WARME MAANDEN
HELPT JULES...

ALS VLIEGENDE REDDER
ZOMERTOERISTEN IN NOOD

MAAR THUIS MOET HIJ TOERISTISCHE
POTTENKIJKERS BUITEN HOUDEN

Meer avonturen van Jules vind je op de
GMF-website, via tinyurl.com/JulesGMF

help
mee

Heb je zin om ook
vrijwilliger te worden?
Laat het ons weten!
info@gentsmilieufront.be

21.06

22.06

12-13.07

20.07

21.06 3+30+300 workshop @ Bloemekenswijk

Laat ons een Bloemekenswijk die nog groen is

Hoe integreren we meer natuur in de Bloemekenswijk? We pakken dit aan via de 3+30+300-regel van Cecil Konijnen-dijk. Deze regel stelt: elke bewoner moet minimaal 3 bomen vanuit huis zien, buurten moeten minimaal 30% boomkroonbedekking hebben, en iedereen moet binnen 300 meter van een groenstrook wonen. Zaterdag 21/6 vertellen we je er alles over in het Buurtcentrum Bloemekenswijk in de Van Ryhovelaan. We geven zelf het goede voorbeeld, want de workshop duurt - hou u vast - precies 3 uur!

zaterdag 21 juni | 14 - 17 u.
Buurtcentrum Bloemekenswijk,
Frans Van Ryhovelaan 119, 9000 Gent
Inschrijven op
gentsmilieufront.be/3bloemekens

12-13.07 Zalige Zwemdagen

Plonzen in hartje Gent, zaterdag én zondag!

Hoezo, geen Big Jump? R.I.P. de leukste duik van het jaar? Als de tranen je al in de ogen komen: geen paniek, bloemen noch kransen - onze traditionele Jump maakt plaats voor... Zalige Zwemdagen. Dit jaar zullen we een héél weekend vrolijk plonzen bij Portus Ganda! Waterland en GMF creëren opnieuw een fijne sfeer aan het water, waar iedereen zich welkom voelt. We onderzoeken de mogelijkheden voor permanente zwemzones onder de nieuwe regelgeving. Kom zwemmen en pleit mee voor openwaterzwemmen in eigen buurt!

zaterdag 12 en zondag 13 juli | 13 - 17 u.
Portus Ganda, Rodetorenkaai,
9000 Gent.
Meer info op
gentsmilieufront.be/zaligezwemdagen

22.06 Bioblitz @ Bloemekenspark

& ObsIdentify workshop

Op zondag 22 juni organiseren we een echte BioBlitz in het Bloemekenspark! Dit mooie, wilde en waterrijke stukje natuur in de Bloemekenswijk is ons decor voor een gezamenlijke inventarisatie van planten en dieren. Leer hoe je met ObsIdentify soorten herkent via je smartphone. Iedereen is welkom, van ervaren waarnemers tot beginners, en voor alle leeftijden. Leuk om mee te brengen: een verrekijker of een loep. En installeer al op voorhand de app ObsIdentify op je smartphone, zo winnen we tijd!

zondag 22 juni |
sessies om 10 u. en om 13 u.
Afspraak aan grote picknickbank
@ Bloemekenspark
(tegenover FNO-site)
Inschrijven op gentsmilieufront.be/bloemekensblitz

20.07 Zomerse kruidenwandeling

Kruidenwandeling door het Voedselbos

Julie leert je veelvoorkomende wilde kruiden herkennen en hoe je ze kunt eten of drinken. We kijken welke planten we (her)kennen, observeren de verschillende groeistadia. Er zal ook de mogelijkheid zijn om enkele bereidingen te proeven. Inschrijven kan via velt.gent@gmail.com. Prijs voor Velt- en GMF-leden 12 euro Prijs voor niet-leden 15 euro Neem zeker iets mee om te schrijven en een eigen beker!

zondag 20 juli | 14 - 17 u.
Heerweg-Zuid 273 (achter de villa),
9052 Zwijnaarde
Meer info en inschrijven via
gentsmilieufront.be/kruidenwandeling

13.08 De Bomenparade @ Brugse Poort

Workshop voor kinderen rond bomen

Artieste Lisa Koo Gautama en GMF organiseren samen met MUPO en bevriende kunstenaars een 'boomworkshop' in de parken van de Brugse Poort! Via een poppentheater leren kinderen bij over bomen, hun samenleven en behoeften. Daarna gaan ze aan de slag met maskers en een parade om op te komen voor 'een boom die te vroeg viel'. Lisa vertelt samen met haar moeder en enkele muzikantenvrienden verhalen aan kinderen over bomen en de (verdwijnde) natuur, en de daarbij horende rouw en hoop. Max. 20 deelnemers, dus schrijf op tijd in! Deelname aan de workshop is gratis, vrije bijdrage is welkom.

woensdag 13 augustus | 14 - 18 u.
Afspraak aan De Koer,
Meibloemstraat 86, 9000 Gent
Meer info op gentsmilieufront.be/bomenparade

24.09 Gent fossielvrij in 2050?

Open GMF-raad

Een fossielvrij Gent tegen 2050: een haalbare horizon of een onmogelijk droombeeld? Hoe maken we elke Gentse woning duurzaam: zowel de oude als nieuwe, die in de rand en in de stadskern? Op deze woensdagavond analyseren we samen met experts die mega-ambitieuze uitdaging. We bundelen enkele concrete beleidsaanbevelingen om zo de duurzame transitie stap voor stap dichterbij te brengen. Kom mee met ons nadenken over duurzaam wonen, de stad en energie van de toekomst - iedereen en alle meningen zijn welkom!

woensdag 24 september | 20 u.
Goretzitaal Blaisantkerk,
Blaisantvest 37, 9000 Gent
Inschrijven via
gentsmilieufront.be/openraad

17.09 GMF-boekenclub

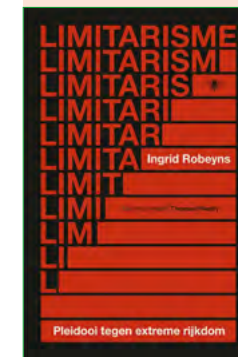
'Limitarisme' (Ingrid Robeyns)

De GMF-boekers duiken in juni in 'Limitarisme' van Ingrid Robeyns. Dit wereldwijd bejubelde boek, 333 pagina's sterk, pleit vurig tegen extreme rijkdom. Robeyns, een bevlogen academica die vorig jaar op uitnodiging van GMF Gent bezocht, onderbouwt wetenschappelijk de noodzaak van een financiële bovengrens. Stel je voor: elke dag een Londens appartement kopen? Absurd, zegt Robeyns. Om onze democratie en planeet te redden, is een limiet op extreme rijkdom nodig. Alweer een hoopvol en strijdvaardig boek voor de GMF-boekenclub!

woensdag 17 september | 20 u.
Gents MilieuFront,
Dampoortstraat 81, 9000 Gent
Bevestig je aanwezigheid via
boekenclub@gentsmilieufront.be

13.08

17.09

ontdek meer

activiteiten op
gentsmilieufront.be/kalender

24.09

9.10 Lezing Dave Goulson

Save the date!

Dave Goulson aka 'The Bumblebee Professor' is een Brits bioloog, schrijver en levende legende. Hij strijdt voor de bescherming van insecten en bijen en hun habitat, en ziet het als zijn missie om de wereld van hun belang bewust te maken - want zonder insecten geen ecosystemen. En GMF haalt die held naar Gent! Hier komt hij ons vertellen hoe we insecten kunnen verwelkomen in onze tuinen, en hoe we onze steden kunnen aanpassen tot toevluchtsoorden voor bijen, vlinders en andere insecten. Niet te missen!

donderdag 9 oktober | 20 u.
MIRY concertzaal,
Biezekapelstraat 9, 9000 Gent
Meer info op
gentsmilieufront.be/goulson

9.10

+100 kledingstukken wisselden van eigenaar op onze grote kledingruilbeurs, i.s.m. Stad Gent #fashionrevolutionweek #tweedehands #circulair

Wat doet GMF in het weekend? Naar de kermis gaan om insectenhôtels te bouwen, en de winnaars van de onthard-jouw-voortuin-wedstrijd te vieren! #9032

Flinke eters en blije gezichten op het GMF-vrijwilligersentje! #haute cuisine #livemuziek #lachyoga #topvrijwilligers

Wij liepen de lopers van Gent Marathon achterna en ploegden de stad opnieuw schoon #9000 #Gent #yeswecan

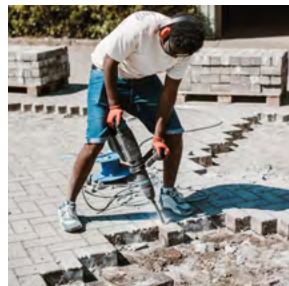
GMF telde op 22 mei opnieuw massaal veel fietsers op onze jaarlijkse fietserstelling: 14.370 fietsers staken die dag de R40 richting binnenstad over #gentfietst

Get the bigger picture!

volg ons

gentsmilieufont-GMF
 Gents MilieuFront (GMF)
 @gentsmilieufont
 #gentsmilieufont

De stenen op de Fluvius-site moeten eraan geloven: hier gaan wij experimenteren met infiltratie en vergroening! #rewild #compagniecordial

GMF gaat niet vaak van deur tot deur, maar voor de Sint-Daniëlstraat in #Ledeberg doen we eens zot! #dingdong9050 #rewild

GMF ondertekende samen met 13 andere organisaties een ambitieus Gents Sociaal Klimaatakkoord #GentsKlimaatForum

Gents Milieu Front

over ons

Gents MilieuFront (GMF) is een politiek onafhankelijke milieuvereniging die actief is in Gent en omgeving.

We willen mee vorm geven aan een samenleving waarin 'duurzaam' altijd de logische, natuurlijke keuze is, op alle niveaus. Om dit te bereiken richten we ons tot lokale overheden, inwoners en organisaties in de regio via beleidswerk, sensibilisering, adviesverlening en acties. Vrijwilligers zijn het kloppend hart van onze vereniging. We leggen ons toe op stedelijke thema's zoals afval, energie, mobiliteit en klimaat. MilieuAdviesWinkel (MAW) is het servicepunt duurzaam bouwen en renoveren van GMF.

word lid

Word je lid, dan help je ons om nog meer acties te ondernemen en zwaarder te wegen op het Gentse milieubeleid.

Je bent al lid vanaf 10 euro per jaar! Dit doe je makkelijk en snel via het domiciliëeringsformulier op de website. Jij kiest zelf voor welk bedrag je lid wordt op gentsmilieufont.be/wordlid. Elk GMF-lid heeft recht op kortingen in een twintigtal duurzame Gentse handelszaken. Originele cadeautip? Schenk een lidmaatschap!

COLOFON

Frontaal is het driemaandelijkse tijdschrift van Gents MilieuFront vzw (GMF)

Jaargang 28_nr. 2
Zomer 2025

verantwoordelijke uitgever
Pieter Nuytinck
Dampoortstraat 81
9000 Gent

redactie
An Van Hemeldonck, Axelle Lebbe, Bert Barla, Daniël Vernooy, Eveline Deroo, Frédéric Van den Abbeele, Hanne Van de Vaerd, Lieve Mertens, Lisa Maréchal, Otto Oosterlynck, Janne Delagranghe, Joris Eschauzier, Pieter Nuytinck, Remi Leroy, Sanne Jans, Sarah Lallemand, Stefaan Van Ryssen, Thijs Michiels, Toby Lauwerier, Veerle Vercrucy

grafisch concept
Marlies Nachtergaele

lay-out
Titus Verboren,
Ferre Loeckx,
Pierre Van Uffelen
Andy Bruyninckx

fotografie — illustraties
Vermeld bij artikel.
Cover: GMF
Achterflap: Amber Tervoort (Waterland)
— Huisillustratoren:
Britta Bolte
Bieke Vanherrewege
Andy Bruyninckx

contact redactie
frontaal@gentsmilieufont.be

copyright
Overname van artikelen wordt aanbevolen, mits bronvermelding.

drukwerk
Graphius, Gent

Gedrukt op 100% kringlooppapier met inkt op vegetale basis en solventvrij.

De Vlaamse overheid en Stad Gent erkennen en steunen GMF.

ZALIGE ZWEM DAGEN

GENT

12 & 13 juli 2025

Portus Ganda

Meer info op

gentsmilieufrent.be/
zaligezwemdagen

WATER
LAND

gent:

Gents
Milieu
Front

Frontaal

Gents
Milieu
Front

driemaandelijks magazine van Gents MilieuFront
jaargang 28 – 2de trimester 2025
v.u. Pieter Nuytinck, Dampoortstraat 81, 9000 Gent

P806132
afgiftekantoor
9000 Gent 1

PB-PP
BELGIE(N)-BELGIQUE